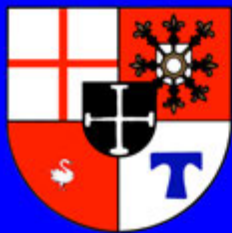

Huissense Gilden Kroniek

Vitgave van het

Sint Gangulphusgilde

en het

Sint Laurentiusgilde

Binnen de stad Huissen

en het

Sint Jorisvendel

HUISSENSE GILDEN KRONIEK

De Huissense Gildenkroniek is een uitgave van het Sint Gangulphus- en het Sint Laurentiusgilde binnen de stad Huissen.

Abonnement Gildenkroniek:

Voor leden en buitengewone leden van de Gilden is de kroniek gratis.

Voor niet- leden: inlichtingen bij de redactie.

AFBEELDINGEN OP DE OMSLAG:

De wapens op de omslag zijn van beide Gilden.

Linksboven is het wapen van het Sint Gangulphusgilde afgebeeld en midden het wapen van het Sint Laurentiusgilde en als laatste het wapen van het kruisboogvendel Sint Joris.

COLOFON:

Eindredactie : J. Wannet

Redactieadres: Huissense Gildenkroniek,
Wieken 15,
6852 BR Huissen.

Email : kroniek@gildenuissen.nl

secretariaat Gilden: Mariaplein 14
6851 BP Huissen

Email: secretaris@gildenuissen.nl

Internet : <http://www.gildenuissen.nl>

INHOUDSOPGAVE GILDENKRONIEK

JAARGANG 24, NUMMER 01, MEI 2011

Inhoudsopgave Gildenkroniek	1
Sint Laurentiusgilde 350 jaar jong.	2
Het ST. Laurentiusgilde in 1862	5
Sint Laurentius	16
Landsheer Friedrich Wilhelm von Brandenburg.....	19
Het verhaal achter zilver (19).....	24
1889 – 1989.....	28
100 jaar samenwerking beide Gilden	28
Een groet vanuit Schijndel... ..	32
Kruisboognieuws St. Joris	35
Uit het fotoarchief: Gildenfeesten	37
Gildenvaria.....	43

De volgende uitgave verschijnt medio Juli- Augustus 2011

Aanleveren van teksten en foto's bij het redactieadres en wanneer mogelijk digitaal : Redactie Gildenkroniek.

Kroniek@gildenhuissen.nl

De foto's uit deze uitgave zijn gemaakt of aangeleverd door de Huissense Gilden tenzij anders vermeld.

SINT LAURENTIUSGILDE 350 JAAR JONG.

350 Jaar
St. Laurentius
Gilde Huissen

In 1661 is, zoals wij allemaal weten, het St. Laurentiusgilde opgericht. Het is nu 2011, en we zijn 350 jaar verder. Dat gaan we vieren, en hoe!

Op 27, 28 en 29 mei zal Huissen in het teken staan van dit jubileum. Het episch centrum van dit festijn is Park 't Rosendael.

Vrijdag 27 mei zal er een receptie gehouden worden waarvoor verscheidende verenigingen en personen uit Huissen worden uitgenodigd. Verder zijn natuurlijk alle leden, oud leden en buitengewoon leden van harte welkom om tijdens deze receptie het jubileum samen te vieren.

Het grote feest begint zaterdag 28 mei pas echt. Nog tijdens het ochtenddauw verwelkomen wij schutterijen en gilden uit o.a. Brabant voor een feestelijke vrije Gildendag. De dag zal beginnen met een mis in de Stadkerk waarna er een optocht door het centrum wordt gehouden. Na de optocht wordt de dag feestelijk geopend met o.a. een massale vendelhulde. Daarna zijn er de hele

dag demonstraties te zien in alle disciplines die de gilde- en schutterijwereld in zich heeft bezit. Natuurlijk wordt er ook koning geschoten, om dagkoning in dit geval. Mocht je even willen ontspannen dan kan dat natuurlijk in onze gezellige feesttent met goed stukje muziek verzorgd door Theo Peek.

‘s Avonds wordt de tent vrijgemaakt voor een gezellige feestavond. Vanaf 20.00 zal de bekende coverband HIKE optreden (bekend van o.a. hun optreden in De Valom en Radio 3FM). Het zal die avond nog lang gezellig blijven zijn. De kaarten voor deze feestelijke avond zijn vanaf vandaag te koop bij Drukkerij Kuipers, Primera Zilverkamp en Slijterij Degen. De kaarten kosten (in de voorverkoop) €10,-

Op zondag trekken alle gilden en schutterijen van de kring Rijk van Nijmegen/De Betuwe naar ons Rijnstadje. Deze dag zullen we feestelijke openen met o.a. een vendelhulde. Daarna zal er een mars afgelegd worden door de straten van Huissen. Daarin zullen de verschillende verenigingen hun pracht en praal tonen aan de Huissense bevolking. Na deze tocht zullen er veel verschillende wedstrijden plaats vinden. Denk hierbij o.a. aan vendelen, majorette, muziek en schieten. Het hoogtepunt is natuurlijk de strijd om de titel van Kringkoning. Zal de Angerse kringkoning Hans Puntman zijn titel kunnen behouden of moet hij deze afstaan? Ook deze zondag is het in de tent weer een gezellige aangelegenheid.

Wij hopen dat u allen van de partij bent dit feestweekend zodat we er een goed en groots feest van kunnen maken. Want 350 jaar, dat is me niet nogal wat.

Tot ziens op 27, 28 en 29 mei bij Park 't Rosendael

HET ST. LAURENTIUSGILDE IN 1862

Door: Drs. J.H.F. Zweers

Inleiding

Omdat het in 2011 350 jaar geleden is, dat het St. Laurentiusgilde werd opgericht en dit gilde over een prachtig gildeboek beschikt over de 19^e eeuw wordt dit jaar extra aandacht besteed aan de *Jonggeselle Broederschap*. Bij het schrijven van de artikelen is gebruik gemaakt van het jaarverslag van de Gemeente Huissen over 1862 alsmede van de notulen van het College van B&W en van de Gemeenteraad van 1862. Daarnaast is het gildeboek van het St. Laurentiusgilde geraadpleegd. Het lag –gezien het oprichtingsjaar 1661- voor de hand om voor dit onderzoek uit te gaan van het jaar 1861 omdat het dat jaar 200 jaar geleden was dat het gilde werd opgericht. Aangezien de jaarlijkse feestelijkheden in 1861 niet afweken van de jaren daarvoor of daarna en omdat 1862 uitgebreider is gedocumenteerd in het gildeboek is de keuze op 1862 gevallen.

Huissen in 1862

Het stadje en de bijbehorende ambten Huissen en Malburgen maakte dat jaar 46 jaar deel uit van het Koninkrijk der Nederlanden. Het was aanvankelijk een zogenaamde “gemeente ten plattelande” maar sinds de invoering van de Gemeentewet in 1851 was de toevoeging “ten plattelande” komen te vervallen. De gemeente telde op 31 december 1861 3362 inwoners. In 1862 werden 235 kinderen geboren en overleden 213 mensen. Er was

dus een natuurlijke groei van 22 inwoners. Daarnaast vestigden zich nog 18 personen in de gemeente want op 31 december 1862 telde de bevolking 3402 zielen. Zestien huwelijken werden dat jaar gesloten. De bevolking werkte merendeels in de agrarische sector waarbij hoofdzakelijk gedacht moet worden aan de tabaksteelt. Daarnaast boden de steenfabrieken in de gemeente en daarbuiten werkgelegenheid. Het werk leverde in vele gevallen meestal slechts een karige boterham op.

De gemeenteraad bestond uit negen leden onder voorzitterschap van burgemeester Johannes Andreas Theodoor Pilgrim. Hij was zijn vader als zodanig op 31 januari 1850 opgevolgd en was daarmee de derde Pilgrim op rij die het stadje bestuurde sinds 1785. De burgemeester werd in het dagelijks bestuur bijgestaan door de wethouders W.S. Goris en F.E. Putters. De raadsleden werden gekozen door 156 ingezetenen. Dit was 4,6% van de bevolking. Het aantal kiesgerechtigden was klein omdat toen alleen mannen kiesrecht hadden en er daarnaast ook nog censuskiesrecht bestond d.w.z. dat alleen mannen die een bepaalde hoeveelheid belasting betaald hadden mochten stemmen. Overigens was het aantal kiesgerechtigden voor de Tweede Kamer en voor Provinciale Staten nog minder namelijk 62 mannen; nog geen 2% van de totale bevolking !

De orde in de gemeente werd bewaard door veldwachter G. Doornweerd. Daarnaast was er de nachtwaker W. Janssen. Doornweerd was een ijverig man maar het gedrag en de dienstijver van de nachtwaker *liet daarentegen dikwerf veel te wensen over en gaf tot herhaalde berispingen aanleiding.*

De parochie werd sinds 1841 geleid door pastoor Theodorus Bernardus Otten terwijl Roelof Hendrik Graadt Jonckers sinds augustus 1830 als predikant voorging bij de kleine Nederlands Hervormde Gemeente ter plaatse. Godefridus Johannes

Verwaaijen was sinds 1857 als vicaris aan de parochie verbonden. Zowel de grafzerk van Graadt Jonckers als die van Verwaaijen bevinden zich nog steeds in Huissen.

Drie scholen telde de gemeente op dat moment. De twee openbare lagere scholen werden in januari door 266 en in juli door 200 kinderen bezocht. In het jaarverslag schrijven B&W daar over: *In verhouding tot het zielental werden de openbare scholen zeer weinig bezocht. Eensdeels meent men zulks te kunnen toeschrijven aan het vooroordeel dat nog altijd tegen de heffing van het schoolgeld bestaat anderdeels in de weinige belangstelling die de ouders aan den dag leggen en waardoor een groot getal kinderen van het onderwijs verstoken blijft.* Beide scholen hadden elk één onderwijzer. In mei 1862 werd een nieuwe hulponderwijzer benoemd. Naast de twee openbare scholen was er nog een school voor meer uitgebreid lager onderwijs die werd geleid door H.J. Wansink. In januari bezochten 24 leerlingen die school terwijl men in juli 27 scholieren telde.

De armenzorg was nog grotendeels in handen van de beide kerkgenootschappen. In 1862 waren er 194 mensen die permanent op de armenzorg waren aangewezen daarnaast waren er 363 mensen die in dat jaar één of meerdere keren een beroep deden op de bedeling. In totaal waren dus 557 mensen in meer of mindere mate afhankelijk van de armenzorg. Dit was ongeveer 16% van de bevolking ! Geen wonder dus dat men een *vooordeel* had tegen de heffing van schoolgeld !

Wat gebeurde er verder zoal in de gemeente. Op 4 februari bracht burgemeester Pilgrim tijdens de gemeenteraadsvergadering ter sprake dat het hem een goed idee leek twee openbare ijszeren urinoirs te plaatsen. Eén moest er komen in de nabijheid van de katholieke kerk en één in de school van onderwijzer Petersen. Na enige discussie besloot de gemeenteraad dit voorstel over te

nemen en werd besloten één urinoir bij de school van Petersen te plaatsen waarmee waarschijnlijk de school bedoeld werd die op de hoek van de Vicariestraat en de Korte Kerkstraat stond en waar voor de Tweede Wereldoorlog ook inderdaad een urinoir stond. Het tweede exemplaar kwam *in de lange Kerkstraat bij het begin van de goot langs de Kloostertuinen*. Overigens werd dat jaar ook gesproken over de vraag of men bij de woningen Achter de Muur privaten zou gaan plaatsen. Het zegt allemaal voldoende over de hygiënische omstandigheden waaronder men leefde.

Op 12 februari werd in de vergadering van B&W gesproken over de vraag of Th. Kloppenburg in een huis in de Lange Kerkstraat *een verwerij in oude kleederen* mocht beginnen. Op 5 maart werd de vergunning verleend. Voorts kreeg dat jaar W. Bockhorst toestemming om in de Langestraat een bakkerij te beginnen en vestigde Gijsbertus Albers in een schuur in de Vierakkerstraat een smederij.

Twee dagen later, in de nacht van 14 februari kraaide de rode haan. Het huis van Antoon van Wissen werd in zijn geheel in de as gelegd. Overigens moest de brandweer dat jaar nog een keer uitrukken en wel in de nacht van 28 juli. In de Bredestraat ging toen het huis van G. Ratering in vlammen op.

Nog één opmerkelijk feit speelde dat jaar. De gemeente was de eigenaresse van een woning met schuur en erf op de Markt (D80 en D81). Het werd door de burgemeester op 14 maart 1860 gekocht voor *f* 2.275,- en kwam nog datzelfde jaar in eigendom van de gemeente¹. Het geheel werd in 1862 voor *f* 140,- verhuurd aan een weduwe. Tijdens de vergadering van de gemeenteraad

¹ Gegevens afkomstig uit het bestand van de Stedeatlas.

van 30 augustus stelde burgemeester Pilgrim de vraag over *de bestemming die men denkt te geven aan het huis op de Markt. De Heer van Laer doet daarop het voorstel, om alvorens daaromtrent eene beslissing te nemen door eene commissie te doen onderzoeken of het tegenwoordige gebouw niet met weinig kosten voor gemeentehuis kon ingerigt te worden, zich daartoe zoo noodig van een deskundigen te bedienen en den Raad daaromtrent te dienen van berigt en raad.*

Welk voorstel nadat daarover nog onderscheidene het woord gevoerd hebben met 9 tegen 2 stemmen is aangenomen en vervolgens als leden der commissie door den Voorzitter benoemd zijn de Heeren Baron van Laer, Putters en G. Jansen. Overigens zou het nog tot 1867 duren voordat Huissen de beschikking kreeg over een nieuw gemeentehuis. Pilgrim zou dat zelf niet meer meemaken, want hij stierf op 30 augustus 1865.

Huissen was in 1862 met zijn 3.400 inwoners een kleine gemeente waar de overwegend agrarische bevolking in sobere omstandigheden leefde en waar het leven van alledag slechts zelden werd verstoord.

Het St. Laurentiusgilde in 1862

De vierde zondag na Pasen (18 mei)

Op de vierde zondag na Pasen; 18 mei kwamen de leden van het St. Laurentiusgilde samen in de school met toestemming van pastoor Otten. Daar, in het kleine gebouwtje op de hoek van de Bloemerstraat (nu de Vicariestraat) en de Korte Kerkstraat werd gestemd over de vraag of men dit jaar zou gaan schieten. Boekhouder Hendrik Salemink kon noteren dat de meerderheid

vóór was. Op zondag 29 juni, de feestdag van de apostelen Petrus en Paulus zou naar de schijf worden geschoten.

Men schoot, net als bij de oprichting van het gilde in 1661, naar de schijf en niet naar de vogel. Immers dankzij het feit dat men niet, zoals de leden van het St. Gangulphusgilde, op een vogel schoot was voor keurvorst Friedrich Wilhelm van Brandenburg (1640-1688) reden geweest om toestemming te geven tot de oprichting van het gilde.

Petrus en Paulus dag (29 juni)

Op zondag 29 juni waren de meeste gildebroeders om half negen te vinden in het teerhuis. Dit teerhuis was de herberg van Willem Kampschreur op de Markt. Kampschreur was een uit Elden afkomstige aannemer en kastelein. Hij kocht dit pand op 3 mei 1854 en bleef eigenaar tot 3 december 1862 waarna het geheel overging in handen van Johannes Antonius Peters². Om negen uur verlieten de gildebroeders het café en onder de tonen van muziek en het gelui der klokken ging men op weg naar de kerk om daar de Hoogmis bij te wonen. Na de H. Mis trok men wederom met muziek en het gelui der klokken naar de plaats op de Markt waar vroeger het stadhuis had gestaan om daar te gaan vendelen.

Daarna ging men weer naar het teerhuis.

Om twaalf uur verliet men het teerhuis om buiten de stad naar de schijf te gaan schieten. Het schieten werd opgeluisterd met muziek. De eerste raadsheer en boekhouder Hendrikus Johannes Salemink schoot dat jaar koning. Van de broederschap ontving hij

² Gegevens afkomstig uit het bestand van de Stedeatlas.

een zilveren tabaksdoos. De boekhouder werd er helemaal lyrisch van want hij schreef over zichzelf *toen werd hij zeer verheugd vroeg een schone dogter als koningin ook met haar ouders zin*. De koningin was Arnje Peters. Hoewel het verslag dat niet vermeldt, zullen de gildebroeders na het koningschieten afgemarcheerd zijn naar het teerhuis en kwam er een einde aan de eerste dag van feestelijkheden.

Maandag 30 juni

Op de tweede dag van de feestelijkheden gingen de *jonge dogters* naar het huis van koningin Arnje Peters. Daar werden zij op de *plegtigste wijze* ontvangen. De koningin ontving bij die gelegenheid van de dames een zilveren snuifdoos ten geschenke. De gildebroeders begonnen die dag met het bewijzen van de eer aan de wereldlijke en geestelijke overheid. Pastoor Otten en burgemeester Pilgrim ontvingen een vendelhulde. Toen dat gebeurd was, ging men over tot wat ongetwijfeld het hoogtepunt van de dag zal zijn geweest. Waarschijnlijk onder grote belangstelling van de jeugd werd *den onwilligen betaalter zonder genaden in het water geworpen*. In de namiddag gaf de kapitein aan de tamboers opdracht *een rovelje te slaan* en onder het slaan van een mars ging men naar de woning van koning Willem Brons. Daar werden de gildebroeders ontvangen om na enige tijd weer te vertrekken. Men trok door *stegen en straten met een prachtig muzik*. Aangekomen in het teerhuis bleef men daar tot tien uur 's avonds waarna er een einde kwam aan twee dagen *in waren Broederschap* aldus Hendrik Salemink aan het slot van zijn ietwat bombastisch geschreven verslag.

Ergens gedurende het jaar, vermoedelijk ergens tijdens de feestelijkheden op 29 of 30 juni, werd de koningsketen gewogen.

Zowel van G. Albers (koning in 1860) als van Willem Peters (koning in 1861) werden de schilden aan de keten toegevoegd. Het geheel bestond op dat moment uit 43 schilden. Uit de periode 1661-1862 hangen momenteel nog veertien schilden aan de keten. Acht schilden zijn tijdens de Tweede Wereldoorlog verloren gegaan en één bevindt zich er in het Gemeentemuseum te Arnhem. De overige twintig schilden zijn tussen 1862 en 1920 verdwenen. Overigens zou Saleminck in 1863 zijn schild aan de keten hangen. Ook dit schild ging tijdens de Tweede Wereldoorlog verloren³.

Zondag 10 augustus

Op de feestdag van St. Laurentius verzamelden alle gildebroeders zich rond negen uur weer in het teerhuis. Onder begeleiding van zeven muzikanten en het gelui der klokken trokken de aanwezigen naar de kerk om daar de Hoogmis bij te wonen. Ook dit keer ging men vanuit de kerk opnieuw naar de Markt, naar de plaats waar het stadhuis had gestaan, om daar het vendel te zwaaien.

Na deze vendelhulde trok men op naar de woning van de koningin om haar een vendelhulde te brengen waarna men daar tot 's middags half twee gezellig bijeen bleef. Vanuit het huis van

³ Bij het samenstellen van de lijst van koningen van het St. Laurentiusgilde heb ik in 1862 Willem Brons als koning vermeld. In 1862 schreef Saleminck dat *onze eerste raadsheer het wit* trof. Uitgaande van de lijst van 1862 was Brons eerste raadsheer. In 1861 was Saleminck zelf echter eerste raadsheer. In de ledenlijst van 1862 noemt Saleminck zichzelf dan ook terecht *koning boekhouder*.

de koningin ging iedere gildebroeder zijns weegs en was er een eind gekomen aan de feestelijkheden voor die dag.

Maandag 11 augustus

Die maandag verzamelden de gildebroeders zich om twee uur in de middag in het teerhuis. Van daar vertrokken zij om drie uur *op las geven van den kaptijn* Willem Wouters naar de woning van de koningin alwaar zij tot vier uur bleven en *zich vrolijk onder elkaar gemaakt* hebben. Daarna vertrok men weer in de richting van het teerhuis alwaar men tot half tien 's avonds *vrolijk en vergenoegd* bijeen bleef.

Met deze bijeenkomst kwam er een einde aan de feestelijkheden van het St. Laurentiusgilde voor het jaar 1862.

Het ledenbestand in 1862

Onmiddellijk nadat het verenigingsjaar op 18 mei was begonnen maakte de boekhouder een lijst van alle leden die hun contributie betaald hadden. Hij kwam op een totaal van 26 leden. In juli werd een tweede lijst gemaakt waarop de namen van 28 personen voorkomen. 19 personen komen voor op beide lijsten terwijl er vier man wel in mei maar niet in juli worden genoemd. Op de lijst van juli staan acht namen van mensen die in mei niet zijn genoemd. Laatstgenoemde acht waren mogelijk niet aanwezig toen er gestemd werd. Overigens staan op de tweede lijst ook nog een paar namen dubbel genoteerd.

Wanneer we de naamlijst wat beter bekijken is het opvallend, dat de meeste leden buiten de stad woonden. Een aantal van hen was niet in Huissen geboren en sommigen, zoals bijvoorbeeld de boekhouder en koning Hendrikus Johannes Saleminck was niet

alleen niet in Huissen geboren maar er ook niet overleden. Hij bleef tot 1876 boekhouder van het St. Laurentiusgilde.

De betalingsdiscipline van de leden liet kennelijk nogal te wensen over want na de feestelijkheden kwamen de gildebroeders op een niet nader genoemde datum bij elkaar en werden maar liefst zes *achterstandige broeders* uit de broederschap verwijderd. Ze werden met naam en toenaam genoteerd waarbij het opvallend is, dat twee van de geschorste leden niet op de ledenlijsten voorkomen.

Van kapitein Willem Wouters werd op 20 december 1862 afscheid genomen vanwege het feit dat hij op 26 november 1862 in het huwelijk was getreden met Geertruida Brons⁴.

De financiën.

De inkomsten van het St. Laurentiusgilde bedroegen in 1862 f 107,25. Veertien leden betaalden een contributie van f 5,50 terwijl drie leden de helft betaalden twee leden f 3,- en zeven leden f 2,- aan de boekhouder overhandigden. Willem Peters hoefde niets te betalen, want hij gaf zijn koningsschild aan de broederschap. Bij de naamlijst staan achter de namen van een aantal broeders ook nog bedragen genoteerd en daarnaast ontving de boekhouder ook nog f 2,50 vanwege het aftekengeld van twee oud-leden.

⁴ Voor het verkrijgen van de genealogische gegevens heb ik dankbaar gebruik gemaakt van het door de Sectie Genealogie samengesteld overzicht dat mij welwillend ter beschikking is gesteld. De kaarten van de Stedeatlas werden gebruikt om te zien in hoeverre de gildebroeders in de stad woonachtig waren.

De feestelijkheden op Petrus en Paulus kostten in totaal *f* 106,61 zodat Saleminck tevreden constateerde *in kas 114 cents*. Sommige uitgavenposten zijn helder zoals voor het luiden der klokken waarvoor men *f* 2,- moest betalen Muzikant Hendrik Kloppenburg kreeg *f* 30,- wat dan ook gelijk de grootste uitgavenpost was. Voor een ton bier moest *f* 12,- worden betaald terwijl de tabaksdoos die de koning ten geschenke ontving *f* 2,50 kostte. Datzelfde bedrag kreeg Gijs Albers ook toen hij zijn schild aan de broederschap gaf. Kennelijk was het de gewoonte dat het gilde [een deel van] de kosten van het schild voor zijn rekening nam. In het café van Krisbaas was men *f* 1,- kwijt voor de muziek en voor *onzen misdadiger*. Laatstgenoemde man ontving ook *f* 3,- voor het feit dat hij in het water werd gesmeten. In 1863 wordt deze functie vervuld door Jan Dibbus en werd ook voor het eerst de naam van *Klein Evertje* gebruikt. Tenslotte ontving pastoor Otten *f* 11,- voor het lezen van H. Missen en flambouwen. Deze fakkels werden waarschijnlijk tijdens de Sacramentsprocessie door de gildebroeders meegedragen.

Het is opvallend, dat van de onkosten die door de koningin werden gemaakt voor de ontvangst van de dames niets in de rekening is terug te vinden. Ook de kosten die werden gemaakt op St. Laurentiusdag en de dag daarna werden niet vanuit de gildekas betaald.

SINT LAURENTIUS

Sjoerd Wannet

Het is het jaar 225 na Christus in het Romeinse rijk. De opperste macht in het Romeinse rijk is de keizer. Alleen het is met de kwaliteit van de keizers niet zo goed gesteld. Toen 257 jaar geleden Augustus het keizerschap op zich nam, leek het een goed idee. Augustus was een voortvarende keizer, en tijdens zijn regeringsschap begon het Pax Romana (Romeinse vrede). Dit betekende een periode van 200 jaar vrede voor het Romeinse rijk. Een periode waarin het Romeinse rijk bloeide.

We bevinden ons alleen nu in het jaar 225, dat is het jaar waarin Serverus Alexander de

keizer is. Serverus Alexander stamt uit de Severische dynastie die al sinds 193 na Christus de keizers levert.

In het jaar 225 na Christus wordt Laurentius van Rome, in het huidige Spanje geboren. Zo gauw Laurentius 10 jaar is, breekt de hel los. Serverus Alexander wordt vermoord door opstandige soldaten. Daarna breekt de tijd van de soldatenkeizers uit. Er

komen dan meer dan 50 keizers in 50 jaar, soms zijn er wel meer dan 2 keizers tegelijk! Al die keizers kandidaten bevechten elkaar, en de Pax Romana is verstuurd, het is een soort van burgeroorlog. In deze onrustige tijd, voelt Laurentius zich sterk aangetrokken tot een religieuze sekte, die zichzelf de Christen noemen.

Laurentius raakt helemaal overtuigd van het gedachtegoed van de Christen. Hij wordt zelf een vroom Christen. De Christen hebben het alleen zwaar te voorduren, ze worden niet erkend als een godsdienst, maar gezien als een sekte door de machthebbers. Bij tijd en wijle zijn er zelfs vervolgingen.

Ondanks al deze moeilijkheden blijft Laurentius overtuigd van het Christelijk geloof.

Laurentius is zelfs zo vroom persoon dat hij benoemd wordt tot diaken van Rome, daarom heet hij ook Laurentius van Rome. Er zijn dan zeven diakens in Rome. Laurentius is als diaken verantwoordelijk voor het bewaren van de heilige boeken.

In 253 na Christus komt er Valerianus I aan de macht, en benoemt zichzelf tot keizer. Laurentius is dan 28 jaar en heeft al 24 verschillende keizers meegemaakt. Ook van Valerianus I werd niet zo lange levensduur verwacht. Alleen Valerianus I houdt het wel een langere tijd uit. En nu blijkt Valerianus I ook nog een Christenhater te zijn. Zo kondigt hij in 258 (Hij regeert dan al 5 jaar!) een nieuwe wet aan die Christen het recht op vergaderen en heilige missen verbiedt. De hoofdiaken van Rome Sixtus II, besluit zich hier niks van aan te trekken. De keizer pikt dit niet en neemt alle diaken gevangen, waaronder ook Laurentius.

Valerianus I heeft geld nodig, en hij weet dat Laurentius geld heeft van de kerk. Dus hij beveelt Laurentius al het geld en de kostbare bezittingen van de kerk van Rome aan hem te geven.

Laurentius vraagt dan om verlof om, die kostbare bezittingen op te halen. In de tijd van zijn verlof deelt Laurentius al de kostbare

bezittingen aan de armen uit en gaat dan terug naar de keizer. Dan gaat Laurentius samen met een groep armen op weg naar de keizer. Eenmaal voor de keizer gekomen zegt Laurentius dat al deze mensen de kostbaarste bezittingen van de kerk zijn.

Valerianus I wordt hier zo boos over, dat hij Laurentius op 10 augustus roostert en daarna onthoofd.

Laurentius wordt later als de Christelijke kerk wel machtig is verheven tot een heilige van de kerk. Laurentius is de patroonheilige van: Rotterdam, de Bakkers, Bibliothecaressen en het jongerengilde van Huissen!

LANDSHEER FRIEDRICH WILHELM VON BRANDENBURG

Door: Jan Wannet

Het Sint Laurentiusgilde werd in 1661 gesticht als jong gezellen schutten compagnie met consent van de landsheer Friedrich Wilhelm von Brandenburg wegens verleende krijgsdiensten.

Wie was Friedrich Wilhelm von Brandenburg ?

Toen Friedrich Wilhelm von Brandenburg de grote Keurvorst genoemd, in 1640 de troon besteeg was hij twintig jaar oud. Sommige van zijn gebiedsdelen waren nog in handen van Zweden, zoals west— en oost—Pommeren, inclusief de meeste steden aan de Oder. Zijn erfdeel bestond uit vijf afzonderlijke, sterk verschillende gebieden: Brandenburg, het Hertogdom Kleef, de Mark, Ravensburg en Pruisen. Als hertog van Pruisen was Friedrich Wilhelm een vazal (leenman, iemand die economisch of politiek afhankelijk is) van de koning van Polen. Kortom, zijn gebiedsdelen waren verstrooid over het noorden en westen en raakten zowel de noordwestelijke als de noordoostelijke grenzen van het Roomse rijk. Met de komst van Friedrich Wilhelm trad

het militaire element voor het eerst in de geschiedenis van Brandenburg op de voorgrond.

Van moederszijde stamde hij af van het Huis van Oranje en hij bracht een deel van zijn jeugd in Holland en Gelderland door, waar hij zeer geïnteresseerd de organisatie van het Staatse Leger had bestudeerd; deze kennis en die van de Franse vernieuwingen in de wapentechniek bracht hij mee naar Brandenburg. Daarnaast was hij sterk beïnvloed door het calvinisme, dat in tegenstelling

tot het Duitse lutheranisme een voorstander was van overheidsactiviteiten die expansie en welvaart van de staat tot doel hadden. Het calvinistische streven naar succes was een van de drijfveren geweest van protestanten tegen de Spaanse onderdrukking. De kennismaking met een dergelijke godsdienstige gemotiveerde politiek was voor de jonge Friedrich Wilhelm een onuitwisbare ervaring. De dertigjarige oorlog had een grote invloed op

Pruisische soldaten omstreeks 1640

de Nederlandse de keurvorst. Zijn gebieden waren een speelbal geweest van de grote oorlogsvoerende machten. De opbouw van het leger dateert uit het voorjaar van 1644. De sterkte van het leger varieerde naar gelang van de omstandigheden. Het duurde tot 1660 voor Friedrich Wilhelm hieruit een staand leger kon formeren.

Hij en zijn raadgevers waren het er volledig over eens dat een kleine, efficiënte legermacht voor Brandenburg Pruisen onmisbaar was. Slechts twee obstakels stonden hem in de weg; het geld dat een dergelijk leger zou kosten en de achterdocht die het aan Zweedse zijde zou opwekken.

Tegenover deze bezwaren stonden de overwegingen ten gunste van het kunnen beschikken over een staand leger. Ze werden kernachtig samengevat in een memorandum uit 1644 van de hand van Kurt Bertram von Phul, een Brandenburgse edelman die in het Zweedse leger had gediend. Als voordelen voerde hij aan dat een leger het diplomatieke prestige van Brandenburg Pruisen zou verhogen, en dat niet alleen; een gedisciplineerd leger zou ook een aanzienlijke stimulans vormen voor de economie, zoals was gebleken in de Verenigde Nederlanden en in Zweden waar het leger een van de grote drijfkracht was voor de opkomende handwerkindustrie en de handel stimuleerde.

Friedrich Wilhelm ging met zijn rekruteringsprogramma voorzichtig te werk en droeg de uitvoering op aan een naaste vertrouweling, Johan von Norprath. En om zijn persoonlijke invloed in het meest westelijke deel van zijn keurvorstendom wat te versterken, stelde hij Johann Moritz van Nassau-Siegen, tot zijn stadhouder aan (1644 - 1688)

1 Johann Moritz

Als gebied waren de noordelijke Rijnlanden uitgekozen op veilige afstand van de Zweden die er niets van mochten merken. Ook de garnizoensforten in Brandenburg en Pruisen werden langzaam uitgebreid. Maar de kern van het nieuwe leger werd opgebouwd in Kleef, waar Friedrich Wilhelm vrij spel had gekregen nadat de troepen van de republiek der verenigde Nederlanden door de Staten-Generaal waren

weggehaald voor de strijd tegen Spanje.

In 1646 waren aan de Neder-Rijn om en nabij 3000 manschappen gelegd, voornamelijk troepen van het Staatse leger. Deze hadden de belangrijkste steden van het Hertogdom bezet omdat keurvorst Georg Wilhelm zijn schulden aan de republiek niet had betaald. Daarnaast zwierven er Hessen en Keizerlijke troepen rond. Ook nog een handvol Brandenburgers, o.a. te Huissen. In 1655 brak er oorlog uit tussen Zweden en Polen waardoor Friedrich Wilhelm als vazal van de Poolse koning Jan Casimir in een moeilijk parket kwam.

Hij was verplicht de Poolse koning te hulp te schieten. De Zweden rukten zegevierend op ondertussen lonkend naar Pruisen dat hun operatiebasis voor de strijd tegen Polen heel goed van te pas zou kunnen komen. Friedrich Wilhelm trachtte te bemiddelen maar werd door Zweden ronduit afgewezen. Geconfronteerd met de keuze tussen steun aan Polen en zijn uiteindelijke zelfbehoud liet de keurvorst zijn soeverein vallen.

De Zweedse overwinnaars verjoegen Jan Casimir uit zijn land. Friedrich Wilhelm moest de Zweedse koning erkennen als zijn heer. Op 17 januari 1656 werd het verdrag van Koningsbergen gesloten, waarbij hij Pruisen als leengoed aanvaarde van de Zweedse vorst Karel X. Nauwelijks was dit vredesverdrag gesloten of de oorlogskansen keerden zich tegen Zweden. Aan het hoofd van, een volksleger verscheen Jan Casimir in Polen en slaagde erin de Zweden te verdrijven. Dit gaf Brandenburg-Pruisen een veel belangrijker positie als Zwedens bondgenoot; bij het verdrag van Marienburg, op 25 juni 1656, beloofden de

Zweden een aandeel in de Poolse buit indien Polen zou worden verslagen. Dit bondgenootschap resulteerde in de drie daagse slag om Warschau, waarin het leger van Brandenburg-Pruisen zijn vuurdoop ontving. In deze slag gaf het voor het eerst blijk van superieuren kwaliteiten.

Bronnen:

Met dank aan Drs. J.

Zweers

Unter dem Preußen-Adler :

Hans Bleckwenn

Europa in Oorlog : H. W.

Koch

2 brandenburgse soldaat 1675

HET VERHAAL ACHTER ZILVER (19)

Door: Hugo Vermaas

In deze speciale uitgave van de Gildenkroniek, die geheel in het teken staat van het 350 jarig bestaan van het St. Laurentiusgilde, zullen we enkele bijzondere schilden beschrijven.

Het oudste koningsschild aan het keten van St. Laurentiusgilde is het schild van Henderik Brvgman. Koningsjaar 1663. Op dit schild staat aan de voorzijde gegraveerd.

*Onze Gezelle Broederschap van Sint Laurentius binnen
Huijsen is opgericht in 't Jaar 1661 onder de Regeering van Zijne
Keurvorstelijke Doorlugtigheid van Brandenburg en Hourtog van
Cleef
Glorieuzer Gedagtenis.*

In het midden van het schild staat een afbeelding van een wapenschild hangend aan een lint.

In het wapenschild staat een afbeelding van een (heraldisch) rechtsgaande zwaan in het gras.

Het schild is voorzien van vier keurtekens. Het schild is gemaakt door Henderik Reinders uit Arnhem. Het schild is ook voorzien van het stadsteken uit Arnhem het Rijksstempelmerk Koninkrijk Holland en de jaarletter B.

Het stadsteken van Arnhem was in gebruik van 1807 tot 1812 en het jaarletter B is van 1809.

Aan dit schild is een geschiedenis verbonden. 1)

Op 26 juli 1808 werd Huijsen door koning Lodewijk Napoleon bezocht. De leden van het Sint Laurentiusgilde begeleidden in vol ornaat de

nieuwe vorst bij diens bezoek en riepen hem toe met *vivat onzen koning*. Ze kregen hiervoor 12½ dukaat als beloning van de landsheer. Dit geld werd gebruikt voor de aanschaf van een gildeboek, vellen voor de trom en het zwarte vaan om begrafenissen luister bij te zetten. Ook werd er opdracht gegeven voor de vervaardiging van het al bovengenoemde schild van Henderik Brvgman. Kennelijk is men bij het vervaardigen van dit schild uitgegaan van een ouder exemplaar.

Dit blijkt niet alleen uit het feit, dat men de naam van de toenmalige koning heeft overgenomen, maar ook dat men de zwaan op het schild (heraldisch) rechtsgaand heeft afgebeeld.

Het gebruik van de (heraldisch) linksgaande zwaan ontstond in 1680, toen het stadsbestuur een nieuw zilveren stadszegel liet vervaardigen.

Ook is het St. Laurentiusgilde in bezit van een Zilver Plaat van St. Laurentius.

Dit is een fraai gegraveerd schild met een afbeelding van Sint Laurentius, die met zijn rechterhand een rooster vasthoudt. De vormgeving is Neorenaissance ingesnoerd en de contouren zijn versierd met acanthusbladen. Helaas is dit schild niet voorzien van een meesterteken of jaarletter. Wel is het voorzien van een, later ingeslagen, zilveren gehalteteken. De afmetingen van het schild zijn (hxb) ca. 135 x 100 mm.

De plaat van St. Laurentius staat wel een keer vermeld in de statuten. 2) In die statuten, die in het gildeboek van het Sint Laurentiusgilde opgetekend staan en die dateren van 24 mei 1778, zijn vier artikelen aan de koningsketen gewijd. (art. 8,10,14 en 20)

In dit laatste 20^e artikel waarin het koningsketen ter sprake komt, staat vermeld;

Wanneer dat 'er een gemene begraven word zal de Plaat van St. Laurentius op de kist gelegd worden, maar voor een officier zal het gantsche zilverwerk 'er opgelegd worden

Uit deze bepaling blijkt duidelijk, dat vroeger de structuur van de koningsketen anders was en wel zodanig, dat in elk geval de zogenaamde koningsplaat met daarop de beeltenis van Sint Laurentius van de andere schilden aan de koningsketen gehaakt kon worden.

Noten: 1), 2)

Huissens Gildenzilver vanaf 1554: DRS. J.H.F. Zweers, F.J.M. Vermaas, H.A.J. Vermaas, J.A.M. Wannet.

1889 – 1989

100 JAAR SAMENWERKING BEIDE GILDEN

Door: Jan Wannet

Voor 1889 leidden beide Gilden hun eigen leven. Ieder had zijn eigen koningschieten en de leden van Sint Gangulphus herdachten ook het beleg en ontzet.

In 1839 werd een beroep gedaan op het Sint Laurentiusgilde om samen met het Sint Gangulphusgilde het beleg en ontzet te herdenken en te vieren. In 1889 kwamen zoals gebruikelijk op de vierde zondag na Pasen de Laurentianen bijeen om te stemmen over het schieten. In die vergadering werd een opmerkelijk besluit genomen, namelijk de samenwerking tussen de beide Gilden. Dit voorstel werd met algemene stemmen aangenomen en op 24 juni 1889, de feestdag van Sint Jan, werd gezamenlijk naar de vogel geschoten. Opmerkelijk is dat de beslissing om samen naar de vogel te schieten alleen voor het jaar 1889 was. Op de vierde zondag na Pasen in 1890 werd er wederom gestemd en besloten om *`evenals vorig jaar weer in vereniging der Sint Gangulphusbroederschap te schieten daar wij te weinig in getal zijn`*. En in 1891 werd weer een zelfde besluit genomen.

In 1892 werd er al niet mee afzonderlijk gestemd over het gezamenlijk schieten. Er werd besloten dat er geschoten werd op het feest van Sint Jan gezamenlijk met het Sint Gangulphusgilde. In dat jaar werd het *`schuttersfeest`* niet op Sint Jan gevierd maar op de dichtstbijzijnde zondag. In 1892 was dat op 26 juni.

Maar ook op het bestuurlijk vlak treden er veranderingen op. Op 31 december 1899 werd er met de goedkeuring van de Sint Laurentiusleden dat voortaan als bestuursleden zullen optreden, de koning, keizer, generaal, boekhouder en de eerste raadsheer. Op 4 maart 1900 nemen de leden van het Sint Gangulphusgilde een soortgelijke beslissing. Zij besloten vanaf die datum als bestuur te erkennen de koning, keizer, generaal, boekhouder en de secretaris.

Ook nu komen we dit nog tegen als “Groot bestuur”.

Op Gangulphusdag 1989 werd de honderdjarige samenwerking met het Sint Gangulphusgilde herdacht. Met een decreet werd voor nog eens 100 jaar samenwerking bekrachtigd. Dit decreet werd door alle Gildebroeders ondertekend. Ook werd er een herdenkingsschild aangeboden. Een houten plaat met daarop de afbeelding van Sint Laurentius in het zilver, en de jaartallen 1889-1989.

'd oude bloemensmidse

Uw bloemist voor al uw bloemsierwerk zoals:

Bloemen- en plantenarrangementen voor jubilea etc.

Bruids,- Droog- en Rouwarrangementen

Dus voor iedere denkbare gelegenheid.

Bel of loop vrijblijvend langs bij:

'd oude bloemensmidse

Langestraat 60, Huissen

Tel. 026 3257171

Fax 026 3258181

Tot ziens bij uw allround bloemist

de Huessensche Poort

Uw opticien,
voor zorg in zien.

www.polman-optiek.nl

Langestraat 64 6851 AS HUISSSEN Tel. 026 - 3251974

EEN GROET VANUIT SCHIJNDEL...

Door: Wim Holterman osfs

Ruim elf jaar heb ik mogen werken in de mooie Betuwe. Elf mooie en soms ook wel zware jaren. Jaren waarin enorm veel is gebeurd. Van drie parochies in Huissen en Angeren naar zeven parochies van de gemeente Lingewaard, gefuseerd in de éne Levensbron. Samen met mijn collega's en samen met het Bestuur en talloze werkgroepen hebben we hard aan die parochiële kar mogen trekken. Het was goed en fijn om dat te mogen doen. Ik meen te mogen zeggen, dat ik steeds geprobeerd heb om ruimte te scheppen en openingen te maken voor de toekomst. Samen werken aan een missionaire kerk, samen proberen het Evangelie levend te houden voor mensen van nu: het was zeer de moeite waard. Ik heb me heel goed gevoeld in de rol van voorzitter, maar ook in de rol van leerling zijn. Want dat is pastoraat zeer zeker: leren vanuit de ervaring, leren van het optrekken met mensen, leren ook van het delen van ervaringen met andere mensen. Soms moet je daarbij moeilijke besluiten nemen. Besluiten waarvan je weet, dat ze mensen pijn doen, maar die noodzakelijk zijn voor een goede voortgang. Ook ben ik me ervan bewust, dat ik fouten heb gemaakt. Dat hoort nu eenmaal bij mensen.

Vanaf oktober 1999 toen ik aantrad in de Betuwe had ik voor ogen om door te gaan tot mijn 65ste. Pastoraat is nu eenmaal 'topsport' en vraagt heel veel van je. Toen ik dit besluit begin september kenbaar heb gemaakt, toen pas heb ik ook gevoeld hoe moeilijk het is om dit alles los te laten. Want pastoraat is niet zomaar een 'vak'; je bent het zelf. Bovendien zijn er zoveel mensen op mijn weg gekomen van wie ik gaandeweg ben gaan

houden. Mensen van wie ik een stukje van hun leven hebt mogen delen; op mooie ogenblikken, maar ook in hele droevige situaties. Ik heb dat steeds graag en van harte gedaan. Ik zal dat ook zeker missen. Maar ik ben u er ook heel dankbaar voor. Want u hebt mij de kans gegeven om gaandeweg te groeien in het pastoraat.

Met tranen in mijn ogen en een brok in mijn keel ben ik op weg gegaan naar Schijndel. Hopelijk wordt het mij gegeven om ook daar nog iets voor anderen te kunnen betekenen. Maar ook hoop ik, dat de last op mijn schouders een stuk lichter wordt. Graag wil ik ieder van u, collega's, bestuur, vrijwilligers, iedereen van harte bedanken voor de fijne samenwerking en voor het vertrouwen, dat ik steeds heb mogen ontvangen. Bedankt ook voor het geweldige warme afscheid. Uw aanwezigheid daarbij zegt mij, dat het goed is geweest voor u, maar ook voor mij. Mijn wens is, dat u (en ook ik) eraan blijft werken, dat de Levensbron blijft stromen en dat velen zich daaraan mogen laven. Het ga u allen goed. En mocht u eens in de buurt van Schijndel komen, mijn deur zal steeds openstaan.

Een heel vriendelijke groet en wie weet ontmoeten we elkaar nog eens. Een andere mogelijkheid tot blijvende verbondenheid is ook het "Salesiaans Contact", het tijdschrift van mijn congregatie. Als u daar belangstelling voor heeft, laat het maar even weten. Dan krijgt u dat voortaan enkele keren per jaar in de brievenbus.

Velen hebben mij gevraagd om mijn nieuwe adres. Dit is: Ina Boudierstraat 25, 5482 KN Schijndel. Telefoon: 073-6892406.

E-mailadres: wimholterman@oblaten.osfs.nl

3 Kerkwijding 2010

KRUISBOOGNIEUWS ST. JORIS

Door: Tjebbe Kersten

De lente is alweer begonnen, daardoor is de wintercompetitie weer teneinde. Na een goede start, zakte de resultaten van St. Joris bij het begin van de vorst en sneeuw. Op het laatst toen de zon weer doorbrak werd er weer gewonnen. Helaas wisten onze naaste concurrenten ook te winnen. Daardoor was de 6^e prijs het hoogst haalbare voor St. Joris.

We hebben met 7 schutters meegedaan aan de competitie. Van deze 7 schutters hebben 2 schutters te weinig geschoten om persoonlijk in de prijzen te vallen. Echter van de overgebleven 5 schutters wisten er 4 schutters een prijs te halen. Tjebbe Kersten werd 1^e in de A-klasse. Ben Stegeman 1^e in de C-klasse en Theo van Dam in dezelfde klasse 2^e. Joop Eeuwes wist 3^e te worden in de D-klasse. Dus al met al geen slecht resultaat in de wintercompetitie.

Maar buiten de wintercompetitie hebben we ook meegedaan aan overige wedstrijden. Dit jaar werd in slechts een wedstrijd geen prijs gehaald. Dus tot nu toe is St. Joris het jaar goed gestart.

Onderstaand de resultaten vanaf januari 2011:

2^e open NK

1^e prijs A- Klasse Tjebbe Kersten 198 punten

3^e GKB

1^e prijs A-Klasse Tjebbe Kersten 195 punten

3^e prijs D-Klasse Ben Stegeman 187 punten

1^e prijs Korps C-klasse

4° GKB

1° prijs D-Klasse Ben Stegeman 193 punten

2° prijs Korps C-klasse

Open NK

Geen prijzen

1° NKB

2° prijs A-Klasse Tjebbe Kersten 198 punten

1° prijs D-Klasse Ben Stegeman 192 punten

1° prijs Korps C-klasse

Koningen der Koningen

3° prijs Tjebbe Kersten 490 punten

Kampioenenwedstrijd

1° prijs A-klasse Tjebbe Kersten 291 punten

3° prijs C-klasse Theo van Dam 281 punten

1° prijs D-klasse Ben Stegeman 283 punten

Op zondag 3 april 2011 werd de Gelderse Koning der Koningenwedstrijd verschoten in het Koelhuis. Van de 14 verenigingen hadden 11 verenigingen hun beste schutter afgevaardigd. Tevens was de titelverdediger van vorig jaar aanwezig. De leden van St. Joris zijn vanaf 9.30 uur tot 19.30 uur in touw geweest met de opbouw, wedstrijd en afbreken van de banen.

Jeroen Willemsen van Op de Korrel Bemmelen wist zijn titel te verdedigen. Tjebbe Kersten vertegenwoordigde St. Joris en wist een knappe tweede plaats te behalen. Na afloop van de wedstrijd was er gezorgd voor een heerlijk buffet.

UIT HET FOTOARCHIEF: GILDENFEESTEN

In het fotoarchief zitten tiel van foto's over Gildenfeesten. Niet het beleg en ontzet, maar alle jubilea. Dan wordt er groots uitgepakt. Zoals nu ook in mei met de verjaardag van het Sint Laurentiusgilde, 350 jaar jong.

We hebben een selectie gemaakt van de feesten de afgelopen decennia.

1936, 275 jaar Sint Laurentius, 525 jaar Sint gangulphus

1936 stadspoorten bij de
Arnhemse poort

1947 jubileumfeesten op
't Roosendaal

1947

W.v.Geelen en Marie Lippmann-Laur.

Koning van het Sint Laurentiusgilde

1986 450 jaar Sint Gangulphusgilde

Johan Timmermans
Voor het eerst in de
historische kostuums.

1961 Ossebraadfeest,
vendelen bij de
Arnhemse poort

1961 vendelen Arnhemse Poort by Ossebraadfeest

2002 500 jaar beleg en ontzet

GILDENVARIA.

AGENDA:

zondag	24 april	Paasvuur
zondag	1 mei	Beloken Pasen, huldiging jubilarissen Patroonsdag Sint Gangulphus
zondag	15 mei	Stemmen wel of niet schieten naar de vogels en klossen, ledenvergadering
zondag	22 mei	Vrije Gildedag Aarle-Rixtel
donderdag	26 mei	Opening tentoonstelling Hof van Hessen
vrijdag	27 mei	Receptie Laurentiusgilde 350 jaar
zaterdag	28 mei	Gildendag met Brabantse en Gelderse gilden en schutterijen
zaterdagavond		Spectaculair optreden van HIKE
zondag	29 mei	Kringdag Rijk van Nijmegen de Betuwe.
zondag	5 juni	Aanbestedingsvergadering schuttersfeest
zaterdag	18 juni	Herdenking beleg en ontzet
zondag	19 juni	Vogel en koningschieten
zondag	26 juni	Huissense Umdracht
zondag	3 juli	Afrekeningdag schuttersfeest
zondag	7 augustus	Patroonsdag Sint Laurentius
zondag	21 augustus	Lingewaard koningschieten Gendt
zaterdag	27 augustus	Wereldrecord poging vendelen Nieuw- Dijk
zondag	28 augustus	Kerkwijding
zondag	4 september	Federatieve schuttersdag Ooij
zondag	11 september	Willibrodusprocessie Utrecht
zondag	23 oktober	Oktoberfeesten Sittard
zaterdag	19 november	Investituur Nobeles Orde Antwerpen

Tentoonstelling 350 jaar Sint Laurentius.

De studie en archief commissie van de Gilden is samen met de historische Kring Huessen druk bezig met het inrichten van een tentoonstelling in het stadsmuseum, het Hof van Hessen. Op donderdagavond 26 mei zal de opening plaatsvinden.

Het Liemers Museum

Het Liemers Museum is een streekmuseum, dat het verhaal van de Liemers en haar bewoners vertelt. Niet alleen een streekmuseum, maar ook het schuttersmuseum is er in opgenomen.

Van 12 juni tot en met 18 september 2011 is een speciale tentoonstelling over koningschieten. In de tentoonstellingen worden verschillende aspecten van het koningschieten getoond, zoals waarmee wordt geschoten, waar wordt op geschoten, wie mag er schieten, wat zijn de rechten en plichten van een koning en de EGS (Europees Gemeenschap van historische schuttersgilden). Tevens zullen er koningen geïnterviewd worden om over hun ervaringen en belevingen van het koning zijn te vertellen.

Ook zullen er attributen van de Huissense Gilden zijn, en oude en nieuwe filmbeelden over het koningschieten in Huissen. De film uit 1956, het landjuweel wat in zijn geheel is opgenomen. Het Liemers Museum is gehuisvest in het voormalige hotel De Pauw Kerkstraat 16 te Zevenaar.

Gilden van
Sint Gangulphus en Sint Laurentius
binnen de stad Huissen

1411 ★ 1536 ★ 1661

Het Sint GANGULPHUSGILDE ontstond uit een fusie (in 1536) van het Sint ANTONIUS en het Sint JORISGILDE (daterend uit 1411)

"In den jeare ons Heeren duysent vijfhondert ses und dertich heeft die Eerendtfeste und Vromen Joncker Elbert van Pallandt, Erfmarschalk, onseren drost und amptman in stadt und wegen ons Genedigen lieven heeren, mit toedoen Richter Burgemeijster Schepenen en Raidt en die gemeine Burgeren en Burgers Kijnderen Van Huessen, van die twee schutterije ende Broederschappen nementlich Sancti Anthonius ende Georgius, om meerdere liefde, vrundtschap en eendracht to halten, een schutterij ende Broederschap gemeakt geheyten Sanctus Gangulphus Schutterije und Broederschap".

Aldus het relaas uit het fusieverdrag.

Het Sint LAURENTIUSGILDE werd in 1661 opgericht als "jong gesellen schutten compagnie" met consent van de landsheer, Keurvorst Friedrich Wilhelm von Brandenburg, wegens verleende krijgsdiensten. In het oude Gildenboek staat vermeld:

"De Broederschap der jonge Gesellen is opgericht in het jaar 1661 onder de regering van den Doorluchtigsten Keurvorst von Brandenburg Hertog von Cleef Glorieuzer Gedagtenis".

Sinds 1986 zijn beide Gilden koninkrijk onderscheiden.